Szilágy-Somlyó, 1892. március 17. 11. szám. X. évfolyam.

Előfizetési díjak: egész évre 4 frt, fél évre 2 frt; községi jegyzőknek és tanitóknak egész évre 3 frt.
Magán hirdetések díja: Háromszor hasábozott garmond sorért 5 kr; bélyegdij minden beiktatásért 30 kr.
Hivatalos hirdetések díja: Egyszeri közlésért tekintet nélkül a szöveg nagyságára, bélyegdijjal, nyugtabélyeggel és támlappal együtt 3 frt.
Nyilttér soronként 30 kr. többszöri hirdetésnél kedvezmények nyujtatnak.

SZILÁGY-SOMLYÓ

TÁRSADALMI HETILAP.

Megjelenik minden csütörtökön.

A lap szellemi részét illető levelek a *szerkesztőséghez*, pénz küldemények és hirdetések a *kiadóhivatalhoz* cimezendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Bérmentetlen levelek csak ismert kéztől fogadtatnak el.

Március 15.

Itt vagy tehát ismét nagy napja
Magyar hazánknak, mely 44 évvel
ezelött jobblét hajnalának áldott napja
valál, reményt élesztve a keblekben,
örömpoharat adva a kezekbe!

„Van-e még egy szikra a szent lángolásból,
Melytől egy világnak szive égett egykor?!
S felfakadt a népek szabadság virága,
Mint a föld virányi enyhe kikeletkor!...
Van-e még egy szikra?... Milliók reményin
Repes-e még egy szív e szegény hazában...
Avagy néma csend és béke van körösleg,
Néma csend, miként a fénytelen halálban?!"

zet, nemzetiséghez tartozzunk; egyenlő polgárai vagyunk hazánknak jogokban s kötelességekben egyiránt!

Erkölcsi szabadság, törvényes korlátok közötti polgári szabadság osztályrészünk mindnyájunknak.

Testvériség eszméjét kell táplálnunk kebleinkben s megvalósitni a társadalmi életben s általában minden intézményekben.

Ilyen gondolatok ébredjenek e napon!

„Legyen béke, szabadság és egyetértés!" Ezért imádkozzunk mindenkor Istenünkhöz s ennek állandóságot biz-

vér?! Majd igy lassanként oda dobjuk magunkat s azt vesszük észre, hogy mi különbség sincs magyar és nem magyar ember között. S ha üt — mitől Isten óvjon — az az óra, akkor majd nem lesz szükség arra sem, hogy március 15-én zsandárokkal keseritsék el s dulják fel a higgadt polgárság nyugalmát azon polgárságért, mely megszentelt napnak tartja március 15-ét, melyet csak zsandárok kirendelésével lehet megszentségteleniteni. Kinek köszönjük a megtisztelést?

De hagyjuk el, mert még a csendőrrel kiüttetik kezünkből a tollat, mert március 15-ről mertünk irni.

Mégis megirjuk, hogy az ifju korát élő „Polgári Olvasókör" ünnepelt szerény

gordiusi csomót nem feloldotta, hanem kardjával szétvágta, oly merészen rontott be a párisi nép Fülöp Lajos király palotájába, hol a vakmerő Girardin igy szólt a királyhoz: Uram, önnek le kell mondania! Az aggastyán fia maga ostromlá atyját, hogy a lemondását irja alá, mit végre az agg király meg is tett, mire a királyné sirva borult az asztalra. Ezalatt a nép betört a Tuileriakba, a bútorokat, virágedényt, gyertyatartókat mind összetörték, a sáros csizmáju munkások kényelmesen helyezkedtek el a selyem vánkosokon, és a feltört királyi pince jó borával éltették a szabadságot. Aztán a királyi trónust diadallal az utcákon végig hurcolták, s örömtüzben elégették, a trónus felett függő zászlót pedig letépték

zsef és Klein Adolf szavazó tagokból s Bazala Béla aljegyzőből alakult, hosszas tanácskozások után február hó 25 én egyhangulag hozta meg a fegyelmi határozatot, melynek lényegét a „Szilágy" után szószerint a következőkben ismertetjük: I. Viski Zsigmond zilahi járási főszolgabirót illetőleg, tekintve, hogy ugy a foganatositott fegyelmi vizsgálat irataiból, mint azok alapján a vármegye t. főügyésze által beadott véleményből a fegyelmi választmány minden kétséget kizárólag meggyőződött arról, hogy nevezett főszolgabiró az 1886. évi XXIII. t.-c. 1. §. a.) pontjában felsorolt fegyelmi vétségeket követte el azáltal, hogy mint felelős hivatalfőnök ellenőrzési és felügyeleti kötelességét — dacára, hogy e tekintetben főispáni uton is több izben figyelmeztetve és utasitva volt — éveken át elhanyagolván, csakis ezáltal vált lehetővé, hogy irnoka a sikkasztások és okmányhamisitásokat oly hosszu időn keresztül és oly vakmerő módon üzhette, de meggyőződött a fegyelmi választmány arról is, hogy főszolgabiró sulyos kötelességmulasztásain kivül a vizsgálat igazolása szerint maga is oly cselekményeket követett el, a melyek által hivatali kötelességeit megsértette s igy az előbb hivatkozott törvénybe ütköző fegyelmi vétségek főszolgabiróra nézve igen sulyos beszámitás alá esnek, s mindezek azt is kétségtelenül igazolják, hogy a főszolgabiró a hivatal vezetésére hanyagsága, felületessége és a kellő kötelességérzet hiánya miatt is képtelen s reá egy járás adminisztrációját bizni egyáltalán nem lehet és nem szabad, s igy már most indokolt sőt kötelességszerü volna ellene a hivatalvesztést a tiszti ügyész inditványához képest is kimondani, tekintve azonban, hogy Viski Zsigmond által, a t. ügyészi véleményre beadott észrevételben, nevezett főszolgabirói hivataláról való lemondását bejelentette s ezen lemondásának elfogadása esetén hosszas közszolgálata után járó nyugdijának s a felfüggesztés óta részben visszatartott fizetésének elvesztése által amugy is elég érzékenyen lenne büntetve, de másfelől azon cél is eléretnék, hogy a zilahi járásnak az ő működése alatt minden irányban felbomlásnak indult s felfüggesztése óta már több mint hét hónapja ideiglenesen lévő adminisztrációja a közszolgálat elutasithatlan érdekei szempontjából rövid időn a rendes mederbe tereltetnék: a közigazgatási bizottság fegyelmi választmánya a különben föltétlenül kimondandó, illetőleg teljesen indokolt hivatalvesztés kimondásának mellőzésével Viski Zsigmondnak főszolgabirói állásáról való lemondását — tekintettel még azon körülményre is, hogy a vizsgálat során megállapitott károkat megtéritette — és fegyelmi uton még büntetve nem volt, — fegyelmi büntetés gyanánt elfogadja, illetőleg az 1886. évi XXIII. t.-cz. 1. §. b) pontjának intézkedéséhez képest a lemondás elfogadása végett az illetékes vármegyei közgyülést jelen határozat megküldése mellett megkeresi. — II. Varga Sándor zilahi szolgabirót illetőleg a fegyelmi vizsgálat során beigazoltatván az, hogy a köteles ellenőrzést és felügyeletet gyakorolni szintén elmulasztotta s azon kivül a hivatalos ügyek elintézése, kezelése és kiadványoztatása körül könnyelmüen járt el, annyira, hogy az irnok által elkövetett sikkasztások s okmányhamisitások részben az ő felületességének és könnyelmüségének is tulajdonithatók, a fegyelmi választmány Varga Sándor uton dorgálással már büntetve volt, fegyelmi büntetésképen hivatalvesztésre itéli. Tekintve azonban, hogy miután a vizsgálati iratokban s illetőleg a t. ügyészi véleményben 1—139. sz. a. felsorolt esetekben a büntő törvény 463. §-a alapján minősülő hivatali sikkasztások minden kétségen kivül igazolva vannak, a fegyelmi választmány az összes ügyiratokat a bünügyi eljárás megindítása végett a zilahi kir. törvényszékhez átteszi. A határozat többi része az elsikkasztott, de a vizsgálat alatt a főszolgabiró által megtéritett 1563 frt 39 kr összegnek felosztása felől intézkedik, utasitva az alispánt, hogy az illető összegeket rendeltetési helyükre juttassa el. A vizsgálati iratok a fegyelmi határozat jogerőre emelkedése után fognak a zilahi kir. törvényszékhez, mint bünfenyitőbirósághoz áttétetni.

Irodalom.

A „Csók" szerzőjét a „Magyar Géniusz" elhóditotta a német muzsától s igy Dócy Lajos, irodalmunk e kitünősége ezután magyar nyelven fogja megirni azokat a gyönyörü szép csevegéseket, melyeket eddig németül irt meg. A „Magyar Géniusz" Dócy meghóditásával kiváló szolgálatot tett a magyar irodalomnak is. Legujabb számában a pazar fénnyel való kiállitás teljes összhangban van a szellemi rész gazdaságával. Itt Dócy „Uj csillag" eimü elbeszélése, ott pedig az uj képviselőház megnyitásáról szóló remek fényképfelvétel s a képviselők arcképsorozata valóban feltünést kelthetnek. A 9. számot több elbeszélés s szebbnél-szebb illusztráció gazdagitja. Ezek után figyelembe véve Dóci azon igéretét, hogy ezentul a Magyar Géniusz minden számában megjelenik munkájával ezen legfényesebb s legolcsóbb hetilapot, olvasóinknak melegen ajánlhatjuk. Előfizetési ára egész évre 10 frt. félévre 5 frt. negyedévre 2 frt 50 kr. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, kerepesi-ut 14. sz.

— „Fekete Madonna" a cime ama regénynek, melyet a Buday Sándorné irt és mely a „Képes Családi Lapok" kiadásában jelent meg. A regény a nápolyi halászéletből van meritve, és minden sorában észrevehető irójának világlátottsága és gazdag tapasztalata. A regény mely a „Képes Családi Lapok" szokásos diszes kiállitásában jelent meg, bármely könyvkereskedésben és a „Képes Családi Lapok" kiadóhivatalában Budapest V. Nagykorona-utca 20 sz 1 frtért kapható. Ez alkalommal nem mulaszthatjuk el felemliteni, hogy a „Képes Családi Lapok" előfizetői négy ily regényt kapnak egy évben mint ingyen mellékletet, miért is a nevezett képes heti lapot legjobb lelkiismerettel ajánlhatjuk olvasóinknak. Előfizetési ára: Egész évre 6 frt. Félévre 3 frt. Negyed évre 1 frt 50 kr.

— A Kézi Lexikon tizedik füzete. A tudományok enciklopédiája különös tekintettel Magyarországra. Szerkeszti: Dr. Acsády Ignác. Tizedik füzet. A gyorsan népszerüvé lett a nagy elterjedésnek örvendő vállalat az uj füzettel már egynegyed részében a közönség kezében van. A negyven füzetből megjelent tiz füzethez nem kevesebb mint 28 gyönyörüen kiállitott melléklet és pedig 7 szines, 8 térkép, 9 kettős fekete mülap. 4 tábla volt csatolva, melyeken különböző, körülbelül 300 ábra, rajz, kisebb kép, nemzedék-rend stb. van. A most megjelent tizedik füzet három mellékletet hoz és pedig egy gyönyörüen kiállitott szines mülap az ehető gombákat mutatja be tiz különböző fajban. Egy kettős mülapon a gazdasági gépek és eszközök láthatók, összesen 26; van köztük a tót kasza, Vidacs-féle magyar eke, a magyar államvasutak gépgyára által szerkesztett impozáns cséplőgép stb. Végül a harmadik szines térképe. A szöveg befejezi a D. betüt s füzetnek kiváló értéket kölcsönöz a sok Duna-cikk, melyek száma a harmincat meghaladja, köztük a legfontosabbak a Duna bő földrajzi leirása s a Duna szabályozása szakavatott ismertetése. A vállalat 40, két heti 3 ives füzetben jelenik meg; Legcélszerübben előfizethetni 10—10 füzetre 3 frttal mely összeg az Athenaeum kiadóhivatalához Budapestre küldendő. De megrengelhető minden könyvkereskedésben is.

azon jeles eredeti müvek közzé, melyek sorozatában már eddig is megjelentek. A csinos, piros vászonkötésü beszélygyüjtemény ára 50 kr.

Szerkesztői üzenetek.

Boér Miklós. Sz.-Cseh. Már-már azt kelle hinnünk, hogy lapunkra megneheztelt, annál inkább köszönjük a szives megemlékezést, s az igéret beváltását várjuk. — „Istvánffy"-nak Kraszna. „Zóna idő"-ről küldött ismertetést, mint kellemes tanujelét egészsége helyreálltának, örömmel vettük és nem késünk azt mielébb föl ishasználni A tiszteletpé'dányt meginditottuk. — Szlafkay G. Kr Béltek. Tökéletesen igazsága van, teljes joggal zugolódhatott a rendetlenségért, mert a mi tévedésünk volt az oka. Intézkedtünk, hogy e kellemetlenség többé elő ne fordulhasson. A hiányzó számokat megküldöttük.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
BÖLÖNI SÁNDOR.

Nyilttér.*)

Nyers bast-selyemszövetet, egész öltönyre valót szállit 10 frt 50 krért (kivánatra jobb fajtájut is) HENNEBERG G. (cs. kir. udvari szállitó) selyemgyára Zürichben, postabér és vámmentesen. Minták postafordultával küldetnek. Svájcba cimzett levelekre 10 kros bélyeg ragasztandó.

Glória selymet — 120 cmtr. szélességben, por- és esőköpönyegek, valamint zubbonyokra alkalmast méterenként 2 frt 65 krtól.

*) Ezen rovat alatt közlöttekért a felelősség a beküldöt illeti Szerk.

A LEGUJABB és LEGOLCSÓBB

POLITIKAI és KÖZGAZDASÁGI NAPILAP
a

MAGYAR UJSÁG.

Laptulajdonos:
Dr. FENYVESSY FERENC orsz. képviselő.

Előfizetési árak: Egész évre . 12 frt.
Félévre . . . 6 frt.
Negyedévre . 3 frt.

A *„Magyar Ujság"* kiadóhivatala egész éves és féléves előfizetőinek azt az állandó kedvezményt nyujtja, hogy a „Magyar Ujság"

VALAMENYI SORSJEGYEIRE,

melyek Magyarország és Ausztria összes törvényesen engedélyezett sorsjegyeinek két csoportjából állanak

és a Magyar Leszámitoló és Pénzváltóbanknál letétbe helyeztettek, játszanak és évenként és csoportonkint 65, tehát 130 húzásban részesülnek és csoportonkint 3½, tehát összesen

7 millió nyereményre játszanak.

A felosztás ugy történik, hogy a „Magyar Ujság" mindazon esetben, melyben valamelyik sorsjegye kihuzatik, a nyereményösszeg felét előfizetőinek engedi at, oly formán, hogy egyik budapesti kir. közjegyző előtt egész éves előfizetői sorából 30, s féléves előfizetőiből 20 sorsoltatik ki. Ezen 50 előfizető között osztatik szét az egész nyeremény fele.

Mutatványszámokat kivánatra ingyen küld a

„Magyar Ujság"
kiadóhivatala
Budapest, IV. ker. Granátos-utca 1. sz.

2—4

1—1 kir. járásbiró.

1891. Zágráb díszoklevél — 1891. Temesvár aranyérem

KWIZDA-féle

Korneuburgi barom-tápláló por
lovak, szarvasmarhák és juhok részére.

Közel *40 éve annak, hogy a legtöbb istállókban a legnagyobb eredménnyel használják, étvágytalanság, rosz emésztés ellen, a teheneknél a tej javitása és szaporitása* érdekében; hathatósan előmozditja az állatok természetes ellentálló képességét a ragadós betegségek ellen.

1/1 doboz ára **70 kr**, 1/2 doboz **35 kr.**

A vásárlásnál tessék ügyelni a védőjegyre és határozottan Kwizda Korneuburgi barom-tápláló port tessék kérni. Valódi kapható a gyógyszerészeknél és droguistáknál.

HAUPT-DEPOT:
Franz. Joh. Kwizda
k. u. k. österr. u. kön. rumän. Hofliferant,
Kreisapotheker, Korneuburg bei Wien.

Márialaczelli Gyomorcseppek

magyszerüen hatnak gyomor bajoknál, nélkülözhetetlen és általánosan ismeretes házi és népszer.
A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bizás lehelet, telfujtság, savanyu felbőfögés, hasmenés, gyomorégés, feleslegés nyálkaviaszlás, szárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs, szükülés.
Hatalmas gyógyszernek bizonyult fejfájásnál a menyvirben ez a gyomortól származott, gyomortulterheléseknél ételekkel és italokkal, gliszták, májbajok és hámorhorká-nál.
Emlitett bajoknál a *Márialaczelli gyomorcseppek* évek óta kitünőknek bizonyultak, a mit ezáz meg ezáz bizonyitvány tanusit. Egy kis üveg ára használati utasitással együtt 40 kr., nagy üveg á a 70 kr.
Magyarországi főraktár:
Török József gyógyszertára
Budapest, Király utcza 12 sz.
A védjegyet és aláirást tüzetesen tessék megtekinteni!! Csak oly cseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára, zöld szalag van ragasztva a kezű aláirásával (C. Brady) és ezen szavakkal: „Valódiságát bizonyitom" *A Márialaczelli gyomorcseppek* valódian kaphatók.

Szilágy-Somlyón: Józsa Gyula gyógyszertárában. 12—43

Hirdetmény.

Néhai Virág Katalin kk. gyermekeinek zoványi ingatlanai 6 köböl feles őszi vetéssel, az 1892. évi ápril 24-től egymásután következő 4 évre, 1896. ápril 24-ig, Zoványon, 1892. március 13-án a község házánál tartandó nyilvános árverés mellett haszonbérbe adatnak. Az árverési feltételek alulirottnál Sz.-Somlyón s az árverés napján Zoványon megtekinthetők.

Sz.-Somlyó, 1892. március 2.

Virág László.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

szünni nem akaró tapsvihar, éljen Kossuth, le Metternichel, kiáltások hallatszottak. Erre a néptömeg az országház felső emeletébe rohant, a butorokat összetörte, s az ablakon át a katonák fejére dobálta. Az államconferentia belátta, hogy kénytelen engedni, s először a sajtószabadságot akarta megadni. Mig Metternich államkancellár nehány pillanatra a mellék szobába távozott, hogy a sajtószabadságról a javaslatot megirja, a követség Metternich a terembe visszatért, azonnal lemondott, s Albrecht főhercegnek is el kellett Bécset hagynia. Metternich bukásával a kormány megadta a sajtószabadságot, nemzetőrséget, s alkotmányt. Márc. 17-én délelőtt az egyetemi templomban „Tedeumot" tartottak, s délután az elesetteket temették el; a régi katona-rendőri Ausztria teljesen és joggal megsemmisült.

És felkelt Magyarország is. Mig más országok halálmadárként repdestek a koronás fők felett, a magyar szabadság mint a feltámadás angyala kelt ki behantolt sirjából, hófehér ruhában, diadalmi énekkel, a trikolor lengő lobogójával repült át hegyeinken, rónáinkon. Egy templommá lőn egész Magyarország, egy vallás dobogott minden szivben, a te vallásod édes, nemzet üdvezitő szabadság. Szabadság, te az egeknek leszállott legszebb leánya, fogadd el e koszorut, mit lábaidhoz teszünk, légy a mi menyasszonyunk, a te méhedből szülessék azon uj sarjadék, mely a mi elbusult atyai arcánkra ujra visszavarázsolja a hitet, a reményt, az örömet.

A mozgalom a követválasztással indult meg. Apponyi kormánya remegett ama gondolattól, hogy az ellenzék, különösen Kossuth neve győzelmesen kerül ki az urnából. A kormánypárt mindent elkövetett az ellenzék megbuktatására, de hiába, az igazság él, ha megölik is. az igazság a sirban is folytatja életét és szétrobbantja gyászlakát, ha lepecsételik is, mint Krisztus koporsóját. A pesti köznemeseket Batthyáni Lajos gr. vezette a választáshoz, fényes ruhában, délceg paripán ülve vitte elől a lobogót, melyre ez volt irva:

Egy halálom, egy életem,
Kossuth Lajos a követem!

Az ellenzék megerősödve került ki a választásból és a válaszfeliratnál azonnal kitört a harc a kormány és ellenzék között. Az ellenzék követelte, hogy Pesten évenként országgyülés legyen, azt a király magyar nyelven nyissa meg; bevétették a válaszfeliratba a partium kérdését, mely abból állott, hogy a kormány törvény dacára sem Kővárvidékét, sem Kraszna és Zarándmegyéket az országhoz vissza nem kapcsolta, sem azok követeit az országgyülésre meg nem hivta. Kossuth 2 óráig beszélt oly hatással, hogy a kormányférfiak a védelemről is lemondottak.

Az ellenzék iszonyu támadására Apponyi kancellár ugy megrémült, hogy az országgyülést fel akarta oszlatni s ekkor érkezék a francia forradalom rémhire, s mig ez villámcsapásként hatott a kormányra, az ellenzék ugy üdvözlé, mint első fényes sugarát ama fényes napnak, mely a hazában uralkodó siri csendnek és sötétségnek véget vala vetendő.

„Márciusnak permetegje, fakaszt még nyiló virágot", énekli a szebb napok dicsőségétől felmagasztosult, de nem az önző jelen éles gyilkától átvert költői sziv, — és a pesti ifjuság meg istette kötelességét. Március 15-én reggel a pesti ifjuság és nagy népcsoport a Fillinger kávéház előtt jelent meg, ott voltak mint vezetők Degré, Vidacs, Vasváry, Jókai. Egy halvány ifju ember áll fel mozdulatlan arccal, mozdulatlan kezekkel, és e fehér szoborajkon megzendül egy szivrázó zsolozsma:

Talpra magyar, hi a haza,
Itt az idő, most vagy soha!

Ez Petőfi Sándor volt, kinek dalára annyi könny csordult szemeinkből, de a kinek ismeretlen sirhalmára egyetlen könyünk sem hullhatott. A záporeső sürün hullott, a nép betört a Heckenast könyvnyomdába, és a szabadsajtó első termékeként kinyomatta ezen nemzeti dalt és a következő kiáltványt:

Mit kiván a magyar nemzet?

1) Legyen béke, szabadság és egyetértés. 2) Kivánjuk a sajtószabadságot és a cenzura eltörlését. 5) Évenkénti országgyülést Pesten. 4) Törvény előtti egyenlőséget polgári és vallási tekintetben. 5) Nemzeti őrséget. 6) Közös teherviselést. 7) Az urbéri viszonyok megszüntetését. 8) esküdtszékeket. 9) Nemzeti bankot. 10. A katonaság esküdjék meg az alkotmányra, magyar katonáinkat ne vigyék külföldre, a külföldieket vigyék el tőlünk. 11. A politikai statusfoglyok szabadon bocsáttassanak. 12) Unio Erdélylyel.

A helytartótanács mindezt elfogadta. Magyarország tehát egy napon és vérontás nélkül elérte mindazt, miért más nemzetek annyi életet áldoztak. Szegény hazám, hogy oly rövid ideig örülhetél diadalmadnak, hiszen nem gondoltad, hogy éppen a fényes március 15-ének napján hurták meg feleted Bécsben nem a váltság, hanem a lélek halálharangját. Könyben mosdattak, vérben fürösztöttek én árva nemzetem. a szabadság kálváriája itt minden halom, a vértanuk sirja minden völgy. És te kedves hazám azért élsz, a március 15-ének 12 pontja mint végrendelet száll az utódokra, és hiszem, hogy a beteljesedett 10 pont után be fog teljesedni még a kettő is, t. i. a nemzeti bank és magyar katonaság.

Poroszország azt mondja, hogy nem fél senkitől, csak az Istentől, de mi nem félünk attól sem, mert az Isten velünk van. Velünk volt a megpróbáltatás keserü napjaiban, velünk volt, mikor nemzetünk virágát lekaszabolták, nemeseit akasztófára hurták, de mi tudjuk, hogy a vértanuk vérében épül fel minden nagy eszme, és mig szemünk könnyet hullat nagyjaink porára, ajkunk hymnust zeng a dicsőség Istenének. Nem tartozunk neked hálával osztrák kormány, de egyet köszönünk, köszönjük azt, hogy a felséges ház iránti hüségünket sem tüzzel, sem vassal, sem golyóval ki nem irthattad, Felséged pedig jóságosan tekinthet reánk és büszkén nézhet a világ szemébe, mert az önvérében megdicsőült magyar nemzet áll őrt királyi trónusánál.

De neked is izenünk Kossuth Lajos, mint te egykor izentél nemzetednek, azt izenjük, hogy mi, a te örököseid öröködet eltékozolni nem fogjuk. És ha majd egykor holtan visszakerülsz e hazába, kivivott teljes győzedelmünket fogjuk mint koszorut helyezni koporsódra.

Az élénk figyelmet keltő beszéd után br. Sahlhausen Lipót tartott beszédet, előbb megdicsérte a ma nagy lelkesedést, mely ma átborongja azok lelkét, kik hős szereplői voltak március 15 ének ős öt esztendő előtt, s ma távollétökkel tündököltek s aztán érdekesen, néhol szónoki pathosszal adta elő a szabadságharc eseményeit, melyekben nemcsak mint szemtanu, hanem mint őrnagy ténylegesen szerepelve részt vett. Az egyszerüségében is megható ünnepség negyed 12 órakor ért véget.

Este mintha megszánták volna a délelőtti ünnepségről elmaradtak is, a siró március 15-ikét szépen világitva bucsuztatták el 1892. március 15-öt s azt hiszszük azon erős föltevéssel is, hogy jövőre a keblökben levő hazafiui érzelmeknek a nemzeti ujjáébredés e nagy ünnepnapján még nagyobb kegyelettel áldoznak.

Kun A.

*

Kraszna község hazafias polgárai, az idén is, mint mindig, a nagy nap emlékéhez méltóan tartották meg a nemzeti ujjáébredés nagy napját. Már a mult számunkban közölt programm minden egyes pontja s válogatott beosztása méltán érdemli meg dicséretét azoknak, kik azokban részt véve, hazafias érzelmeiknek tanubizonyságát adták. Nem dicsérjük meg külön-külön mindeniket; legyen elég egy köszönet, mit a nemzet szivéből mond azoknak, kik a nemzeti közóhaj teljesülésének évfordulóján hozzá járultak a szent érzelmek tolmácsolásához.

Zsibón a március 15-ét igen szépen ünnepelte meg a közönség. Térszüke miatt magát az ünnepély lefolyását nem közölhetjük, de hogy most még nagyobb ünnepélyességgel ülték meg e napot, mint az előző években, örömmel látjuk a rendező bizottságnak felhivásából és programmjából, melyet szó szerint közlünk:

„Zsibó közönsége! Tisztelt polgártársaink!

Az életre keltő kikelet elközelgésével elközelgett a szabadságot, testvériséget és egyenlőséget életre keltő nemzeti ünnep. a március 15-ike is. Szép ünnep, nagy ünnep, a hazáját és szabadságát forrón szerető magyar nemzetnek hazafiui érzelemre, áldozatkészségre emlékeztető szent ünnepe ez, melyet minden igazi magyar, hazánknak minden nagyobb és kissebb városa és községe a kegyelet szent érzetével ünnepel meg. Jertek hát Zsibó közönsége, tisztelt polgártársaink ünnepelni: ünnepeljük meg a március 15-iki nemzeti ünnepet mi is; ünnepeljük meg lelkesedéssel, szép hazánk iránti szerelmünk ama forró melegével, mely nagy dolgokra, nemes célok vbgbevitelére heviti keblünket.

Igen, t. polgártársaink, jertek ünnepelni; ünnepelni a március 15-iki nemzeti ünnepet kegyeletes emlékezettel, szivbeli örömmel, mert ennek köszönhetjük szabadságunkat, törvény előtti egyenlőségünket, és a testvériesülés szent eszméjét; jertek ünnepelni a március 15-iki nemzeti ünnepet, felemelő érzésekkel, tettre gerjesztő szent elhatározásokkal, mert ha ismét veszedelem jőne, ha ismét ádáz ellenség fenyegetné hazánkat, nemzetünket és szabadságunkat, mint a multban, ugy a jövőben is csak a március 15-éből merithetnénk mi erőt, szent lelkesedést és áldozatkészséget, hogy a veszedelmet elháritsuk, hazánkat, nemzetünket és szabadságunkat megoltalmazzuk.

S aztán ha senki nem ünnepelne, nekünk akkor is meg kellene szentelni ez ünnepet, mert a március 15-ikét követő nagy és fényes napok jeleneteiből Zsibónak sok jutott osztályrészül, az utolsó fegyverletétel szomoru jelenete például, mely örökre emlékezetes marad.

De az egész ország, az egész nemzet ünnepet szentel, — annál inkább kell hát nekünk ünnepelni. Jöjjetek azért, jöjjetek hát polgártársak, jöjjetek mindnyájan, hogy annál fényesebben, hozzánk méltólag ünnepeljük meg a március 15-iki nemzeti ünnepet, melynek sorrendje a következő:

1. Délután 3 órakor istentisztelet az ev. ref. templomban.
2. Istentisztelet után ünnepélyes kivonulás a temetőbe.
3. Szózat. Énekli a polgári énekkar.
4. Emlékbeszéd. Tartja Veress Sándor.
5. Alkalmi költemény. Előadja Mezey Károly.
6) Hymnus. Énekli az énekkar.
7. Este 7 órakor térzene.
8. Zene után 8 órakor közvacsora.

Hazafias tisztelettel, Zsibón, március 13. 1892. A rendezőség."

Március 15.

Tavasz megjön, rügybontó sugárral,
Letiporja a rideg telet, —
Öröm ének az egekig szárnyal
E szép, dicső győzelem felett.
Fakó mezőt nyiló virág föd be,
Élet száll az élettelen rögbe,
Sötét felleg szétfoszlik az égen,
Kigyul a nap szép ragyogó fényben.

Egy kiállhatlan zordon tél után
— Sohse' értünk annál szebb tavaszt —
Akkor midőn március idusán
Dal váltá fel szánkon a panaszt.
Dal és eskü az egekig szállva,
Egygyé folyva az egész hazába'
Sohasem zengett ennél szebb ének
A feltámadás nagy ünnepének.

A feltámadás ünnepe volt a'
Vak éj után fényes virradat —
Rideg önkény tartott leláncolva,
Minden kincsünk zsarnok kéz alatt.
Ezer évnek minden kincse, jussa
Elkallódva, bitor kézre jutva —
Nehéz járom a nyakunkra nőve,
Szemeinkbe néma bánat könnye.

Tavasz megjött a zordon tél után,
Ismét uj életre ébredénk, —
Csillag gyult ki március idusán,
Uj hit és uj erő szállt belénk.
Egygyé lettünk — az ur és a szolga,
A hon terhét már vállvetve hordja,
És ugy emelők esküre kezünk;
Hogy rabok többé sohasem leszünk!

...Aztán jöttek ránk bősz zsoldos hadak
A földről, hogy elseperjenek, —
De órjássá nőttünk egy nap alatt
Hős volt, ki csak most volt még gyerek.
Neki mentünk a halálnak játszva,
Hirünk szét ment az egész világra —
Győzünk, vagy meghalunk a nagy tusán
Megesküdtünk március idusán.

Győztünk, azután mégis elbukánk —
Tőrbe ejtett ocsmány hitszegés,
Sötét éjjel ismét borula ránk,
És hosszu, hosszu kinszenvedés.
De azért még áll dicső, szép hazánk!
— Igaz, nem ugy, mint akkor álmodánk —
De hogy még él és szabad nemzetünk:
Március idusa te adtad azt nekünk!

(1892. márc. 15.)

G. Diószeghy Mór.

Városi közgyülés.

Sz.-Somlyó város képviseletének 1892. évi március hó 9-én d. u. 3 órakor polgármester Gencsy Sándor elnöksége alatt rendkivüli közgyülés tartott.

Jelen voltak: Réner Albert, Zobel Lipót, Huberth József, Angyal János, Schönstein István, Gámency Lukács, Lázár Ödön, Farkas Ferenc, Szabó Ferenc, Gyurkó József, Schönstein Ferenc, Telegdy Márton, Lisztay Imre, Brüll Károly, Farkas József, Brüll Lipót, Bikfalvi András, dr. Kálmán Ignác képviselők, — Faragó Sándor t. ügyész, Kedves György v. pénztárnok, — Hulimka Sándor r. kapitány és Virág Lajos főjegyző.

Tárgyaltatott a piaci sorboltok lebontása s a piactér nagyobbitásául egy uj sorbolt épitése tárgyában polgármester által beadott jelentés melynek alapján élhatározta a közgyülés, hogy a mennyiben egy korábban kelt és köztörvény hatóságilag is megerősitést nyert határozattal a várost terhelő adósságok törlesztése és egy jövedelmező épitkezés céljából kölcsön felvétele már kimondatott a piaci régi s roskadozó állapotban lévő sorboltokat lebontatja s az uj sorbolt felépitését legkésőbb f. évi junius hó 1-ével megkezdi.

Az épiteni célba vett boltokra vonatkozó tervezetek és költségvetéseket melyek szerint:

a) A kisdedovodától átvett Porjesz által birt bolt és ház átalakitásának 9203 frt 86 kr épitési költségbe.

c) A telek egész hosszában az ovodaépület teljes átalakitásául egy boltsornak teljes kiépitése 14072 frt épitési költségbe és

c) az ovodaféle bolt és épület meghagyásával annak falazata mellett követlenül épitendő boltsorozat oly formán, hogy az ujonnan épitendő boltok keleti irányt tartván annak felerésze az ovoda-féle ház és telek udvarába futna be és igy azon kevés terület mely az állami ut felől veszteség lenne — a kálvin-utca felől bőségesen kárpótoltatik — ezen tervezet költségei anyag nélkül 5739 frtot tesznek ki, — tárgyalás alapjául elfogadja s polgármester elnöksége alatt Trusza Lajos, Zobel Llpót, Gámency Lukács képviselők, Faragó Sándor t. ügyész és Virág Lajos főjegyzőt bizottság képpen kiküldötte illetve megbizta, hogy helyszini szemle alapján a tervezetekre és költségelőirányzatokra — esetleg a tervezeteknek a célnak megfelelőbb átalakitásával is valamint az erre megkivántató költségeknek, honnan leendő fedezésére nézve véleményes jelentésöket mielőbb adják be.

Ugyanezen bizottság bizatott meg az épitkezés ellenörzésével is továbbá:

Kimondta a közgyülés, hogy a régi sorbolt ez uj boltok felépitése után fog lebontatni s polgármestert utasitotta, hogy ezen bolt helyiségeket melyek — a város javainak közelebbről nyilt árverésen történt bérbeadása alkalmával a célba vett épitkezések miatt kinem adattak — f. évi szept. 29. esetleg belátása szerint a jövő évi ápr. hó 24. napjáig a mostan fizetett bérösszeg mellet szabadkézből adja ki. Végre:

Felhatalmazta polgármestert arra is, hogy ha Keller Ferenc és Nedecky János bérlők már kötelezőleg igért bérhátralékaikat kifizetik s ha Hegyi Mihályné urnő a jelzett célra tett ajánlatát teljesiti, ez esetben a piacon lévő régi városházának lebontása iránt intézkedjék, esetleg a fenforgó akadályról tegyen jelentést.

y.

A községi jegyzők és a közegészségügy.*)

A midőn dr. Steiner Mór körorvos urnak a „Szilágy-Somlyó" közelebbi számában közölt fennebbi cimü cikkében kifejezett ügybuzgalma előtt teljes odaadással meghajlok s mégis a cikk ellen szólok, teszem azt, hogy: „Fiat aplicatio non quod personam, sed quod rem attinet." — Ugyanis, a midőn körorvos ur a régi igazságra támaszkodva állitja: „mens sana in corpore sano", elfelejtni látszik, hogy a láncolatnak a közepén kezdte s hogyha nem régibb, talán legalább is egyidejü, de rangjára eminensebb igazság a láncolatnak ezen kezdete, melytől — szintén a történelem tanusága szerint — leginkább függ „a nemzetek élete, hatalma és jövője", s bizton mondhatom, hogy közegészség ügye is, s mely áll: „natura phisica sequitur moralem." S ha ez igy van, még is mi vezethette körorvos urat azon késztetésre, hogy cikkében a jegyző urakhoz fordulva: „ha üldözné a kuruzslókat, és felvilágositaná a népet egy — főként oláhlakta vidéken divó szokás: a ráolvasás haszontalan, sőt ártalmas voltáról, a miről a papok nem világositják fel a saját érdekükben" — mondásával, egyenesen az „azok a papok" mint a moralis élet első tényezői ellen hivja föl? Ha ez körorvos urnak vallási tudatlanságából származik, akkor — miután vallását nem ismerem — tudja meg: hogy bizonyos körülményekben, u. m. keresztelés, esketés, temetés, stb. alkalmával minden vallásnak vannak hiveire ráolvasó imái, s ha olyankor azok nem „kuruzslások" és „ártalmas voltuak", akkor ugyan miért volnának „kuruzslások" és ártalmas voltuak a keresztény vallások és ezek között a keleti egyház által a gyöngélkedés és betegség alkalmakra előirt imák? S melyek ha különben hivatásából kifolyólag, némi illetménynyel járnak a lelkészre nézve, valamint körorvos ur sem szivesen mond le illetményeiről „saját érdekében", ugy az sem teheti ezt. — Ha körorvos urnak fennebbi felhivása vallástalanságból származnék, akkor értjük hányadán vagyunk; de ha „a papok" „oláhlakta vidéken" nem-

*) Nem értünk ugyan egyet a lelkész ur fölfogásával, de közöljük ezen beküldött cikket azért, nehogy legtávolabbról is azon gyanusitásnak tegyük ki magunkat, hogy az ellennézetek nyilvánitása elől bármely indokból az utat elzárni akartuk volna. Reméljük, hogy dr. Steiner Mór ur nem fog adós maradni az érdemleges felelettel.

Szerk.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

zeti kérdést csinálva a dologból, azért volnának „üldözendők“, mert oláhok, akkor tudja meg, hogy szavai célt vesztettek, mert azok, kikhez intézve voltak, sokkal jobban át vannak hatva ezen haza szeretetétől, semhogy békés polgárait, — kikre habár több nyelvü, de egy érzelmüek s egymásra utalvák, — egymás ellen uszitsa. Ebből beláthatja körorvos ur, hogy igazuk van köreihez tartozóinak, a midőn arról suttognak egymásnak, — mit cikke befejező részében elismer,— „hogy a kákán is csomót kereső ember“; a józan ész azt ajánlja, hogy az ember körén belül és ne azon kivül szerettesse meg magát; s ne higyje azt, mit magáról ugyanott állit, hogy körében: mert „kötelességét teljesiti, nem szerettetik, mert a körorvos ur is azok egyike, a ki saját érdekét tartva szem előtt, éppen ott nem beszél, a hol kell, attól tartva, ha beszél: még megtalálná haragitani biró uramat és nem jutna hozzá két év mulva sem — talán éppen nem is — sovány fizetéséhez.“

Mindazon ellenmondások mellett, melyeket körorvos ur „miscens quadrata rotundis“ a türelmes papirra vetett, kérdem szeretettel: vajjon nem látná be, hogy cikkére vonatkozólag csakugyan „dificile est satiram nom scribere.“

„Nunc venio ad fortissimum!“ — körorvos ur egy legkényesebb hivatásra, minden szakkészültség nélkül, — mint cikkében előirja, szeretné — saját szavai szerint — „a község egy-két“ lehet irástudatlan „emberét“, a jegyzőt, „hogy községének orvosa legyen“, avangéroztatni, a papot hivatalában, szakmájában degredálni. Már ez igazán „comicum non plus ultra!“

Csodálnom kell orvos urat, hogy midőn a nagy „üldözést“ „ráolvassa“ azokra a papokra, mint naturalista, mint kinek szakmájához tartozik, „saját érdekében“ nem reflektált a lélektanra, melyből kimagyarázhatta volna, hogy a papok ráolvasása nem „haszontalan“, sőt „ártalmas voltu“, hanem azon tan szempontjából is, igen is segélyére van a gyógykezelőnek, ha nem is tekintjük magasabb szempontját.

Ezek után nem tehetek egyebet, mint körorvos urnak azon szivélyes tanácsot ajánlani: beszéljen és teljesitse kötelességét ott és ugy, a hol és a hogy kell, akkor nem kell tartania, hogy valakit „megtalálna haragitani“, még talán biró uramat sem; becsületes fizetéséhez hozzá fog jutni hamar; s nemcsak körén kivül lesz szeretve és tisztelve nagyon, de azon belül még inkább; nem fogják susogni kivül-belől, „hogy a kákán is csomót kereső ember“, hanem mindenütt fennhangon fogják dicsérni és méltányolni helyes eljárásait.

S hogy körorvos ur „sine ira“ adott fentebbi szivélyes tanácsomat elfogadja, arról biztosit azon régi igazság, hogy: „Sapientis est enim mutare consilium in melius.“

Belátva ezen helyes észrevételek komolyságát, talán nem lesz hasztalan, ha az oly érdekes munkák szerkesztőit, kiadóit, mint a milyen az idéztem „Jegyzői Almanach“ is, mely egy egész testületet érdekel, — ha az illetőknek nem kenyere a „papi“, vagy „oláh üldözés“, — felkérni: miszerint ilyen tartalmu cikkeket annál inkább se fogadjanak el, mivel az üldözésre kiszemeltek, kötelességeiket teljesitve, ugyanazon haza békés polgárai, kik a praedomináló nemzet hozzátartozóitól uton-utfélen arról vannak biztositva, hogy nincs senki az országban, ki vallásuk és nemzetiségükből kiakarná vetkőztetni; s mert e hazában a nemzetek közti békés együttlét megzavartatik, nemcsak a közügy, de még talán az idéztem körorvos ur által is annyi buzgalommal ápolt közegészségügyre is ártalmas lehet.

Ne „columniare audacter“, mely ugy látszik „signatura temporis“, hanem „clara pacta, boni amici“ legyen jelszavunk és e szerint éljünk.

Dragosiu Julián,
gör. kath. néplelkész.

Ingatlan birtok változások.

A sz.-somlyói kir. járásbiróság területén. Lieberman Jonás és neje megvette Grün Lázár krasznai 1 belsőségét 700 frtért; — Dregán Andréka Bálint F. András goroszlói 1 belsőségét 125 frtért; — Toma Alexa és neje Toma Mária bádoni összes ingatlanait 147 frtért; — Fazakas András és neje Henter Róza s társai bürgezdr 1 kert 205 frtért; — Piszle László Tótós Ferenc s társai somlyói 210 frtért; — Veverán József Janó Julianna somlyói 2 szántóját 270 frtért — Opris Nuc és neje Blága Nyika elyüsi 1 kaszálóját 300 frtért; — Hajós Katalin Karajos Gergely krasznai 1 belsőségét 300 frtért; — Bákai György és neje Demeter László perecseni ingatlanait 400 frtért; — Kis Tógyer Kis Péter Mihály pecselyt 2 szántóját 2 belsőségét 125 frtért.

A tasnádi kir. járásbiróság területén Nagy István és társa Helley János és neje m.-csaholyi belsőtelkét 650 frtért; — Kuk István Pap János peéri szőlőföldjét 100 frtért; — Fischer Károly Prépostfi Lajos tasnádi belsőségét 5250 frtért; — id. Székely Mihály és neje Klein József t.-szarvadi szántóját 400 frtért; — K. Pap György és neje Szász Imre szeödemeteri belsőségét 100 frtért; — Gila Gusztáv Gila Anna és társa szeödemeteri belsőségét 100 frtért; — Osán Péter Osán György szilvási belsőségét 260 frtért; — Som Antal és neje Szabó Áron t.-szántói belsőségét 600 frtért; — Tyiorán Andréka és neje Tyiorán Miklós o.-csaholyi ingatlanait 200 frtért; — Szabó Mitru Módi Aurél n.-bajomi ingatlanait 125 frtért; — Mitráske Vaszilikáné örök néh. Pap Flóre n.-derzsidai ingatlanait 100 frt 40 krért; — Turánszky Mihály és neje néh. özv. Szilágyi Györgyné tasnádi ingatlanait 350 frtért; — Csokási Ágnes megvette Veres Ferencné peéri belsőségét 250 frtért; — Kardos István és társa Csáki János és neje zálnoki ingatlanait 932 frtért.

A sz.-csehi kir. járásbiróság területén. Ladányi Albert és neje Szegedi Eszter megvette Erdődi Gerzon lelei 1 belsőségét 150 frtért; — Glevic Péter Kovács Vána cikói ingatlanait 200 frtért; — ifj. Sárközi István Kavács Vána cikói 2 szántóját 110 frtért; — Orbán Ferenc és neje Kató Anasztázia ifj. Glück József egerhegyi 1 belsőségét 150 frtért; — Nuc Nyisztor Szabó Anasztázia egerhegyi 1 szántóját 160 frtért.

Kérelem.

Az Erdélyrészi Magyar közmüvelődési Egyesület szilágyvármegyei fiókja holnap — f. hó 18-án — d. u. 3 órakor a városháza tanácstermében választmányi ülést tart, melyre a t. választmányi tagokat ez uton is tisztelettel meghivjuk.

A gyülés tárgyai:

1. Alelnök jelentése.
2. Pénztárosi jelentés.
3. Közgyülési határnap kitüzése és előkészitése.
4. Alelnöki inditvány.
5. Netaláni inditványok.

Kelt Szilágy-Somlyón, 1892. márc. hó 17.

Hulimka Sándor, jegyző. *Br. Györffy Pál,* alelnök.

Különfélék.

— ***Mai számunkhoz negyediv hirdetési melléklet van csatolva.***

— **Mai számunk rendes szépirodalmi mellékletének tartalma:** „Egyedül“, cimkép, — „Mimi“ — átalakulások — Kürti Emiltől, — „Jaj de busan“ (költ.) Holosnyai Cyrilltől, — „Viz és jég“, Grosz Lajostól, — „Szappanbuborék“ (költ.) Ruttkay Gyulától, — „Lakásom a rue L'Echiquierben“, Szomory Dezsőtől, — „Notturnó“ (költ.) Jerabek Jánostól, — „Képtalány, — „Számrejtvény“, — s még két kép „A rongyszedő“ és a „Vöröstornyi szoros“ teszik érdekessé jelen számunk tartalmát.

— **Kinevezés.** Ludinszky Lajos betétszerkesztési albiró, az 1886. évi XXIX. t.-cikk értelmében székhelyhez nem kötött birák és albirák létszámába biróvá neveztetett ki.

— **Az Erdélyrészi** Magyar közmüvelődési egylet régen szünetelő szilágyvármegyei fiók egylete f. é. március 10-én Györffy Pál báró alelnök vezetése alatt választmányi ülést tartott a városház tanácstermében. A gyülés célja az egylet uj életrekeltése volt. A központ ugyanis Nagy László alelnök lemondása folytán megbizta Györffy Pál bárót, az egyesület ujjá szervezésével, melyhez a fiatal báró lelkesedéssel és odaadással fogott hozzá. A választmányi tagok készséggel igérték meg a támogatást. Tervben van egy ünnepélyes közgyülés összehivása, mely a tisztikart lelkes és munkás tagokból szervezte. Ezuttal a választmány női tagokkal fogja magát kiegészíteni, kik bizonyára uj életet, lelkesedést és buzgóságot fognak az egyletbe vinni s különösen a tagok gyüjtésével, mint az más egyletek bizonyitják, nagyobb sikert fognak felmutatni a férfi — választmányi tagoknál. A szép hazafias célu egylet ébredését örömmel üdvözöljük!

— **Gyülési meghivó.** A szilágymegyei tanitótestület szilágy-somlyói járásköre folyó évi március hó 28-án d. e. 9-órán kezdődőleg Comenius ünnepélylyel kapcsolatos gyülést fog tartani Szilágy-Somlyón, a községi iskola helyiségében, melyre a járáskör tagjai és a tanügy iránt érdeklődő közönség, tisztelettel meghivatnak. Szilágy-Somlyón, 1892. március hó 11. Bogdán István, elnök.

— **A Wesselényi-szoboralap** javára Zilahon, 1892. április hó 2-dikán (szombaton) a vármegyeház disztermében rendezendő hangversenynyel egybekötött zártkörü táncestélyre a meghivók szétküldettek. Belépő dij: személyenként 1 frt 50 kr, családjegy 4 frt, karzatjegy 1 frt. Külön adományokat a szoboralapra köszönettel fogad s hirlapilag nyugtáz a rendezőség.

— **A helybeli** izraelita népiskola is a nagy naphoz méltó ünnepélyességgel ülte meg március 15-ikét Schwarz Mór az iskola igazgató tanitója fejtegette a gyermekek előtt a nagy nap jelentőségét, mire a tanitványok elénekelték a „Szózat“-ot s az iskolahelyiségéből az összes gyermeksereg tanitójuk vezetése alatt a szinházba vonult, hogy a polgári-olvasókör által rendezett ünnepélyen részt vegyen. Ugyanott Porjesz Sámuel iskolaszéki elnök is hivatalosan volt jelen.

— **Meghivás.** A szilágy-somlyói ipartestület folyó évi március hó 27-én, délután 3 órakor a városi szinház helyiségében 1891. évi rendes közgyülését tartja melyre a testület tagjait tisztelettel meghivja. Szilágy-Somlyó, 1892. március 15. Barna József, h. elnök. Koza József, ipt. jegyző.

— **Kiváltságos** jogot követel magának azon kaszinói tag, a ki az egyleti olvasó szoba asztaláról a hirlapokat, — hol egyiket, hol másikat — sokszor azon melegében a mint a postáról megérkeznek el viszi. Hogy ki lehet a szenvedélyes hirlapolvasó, a ki az othon magános csöndjében óhajtja a hirlapolvasás gyönyörüségeit élvezni, eddig még kifürkészni nem sikerült, csak gyanitottuk, hogy aligha nem valami börzianer féle embernek kell lennie, mert rendesen a legujabb börze hireket tartalmazó „esti“ lapokat szokta el tüntetni. De ugy kell lenni hogy vagy vetélytársa akadt az ipsének, vagy pedig már a „szokás valóságos természetévé vállott“ mert már a „Szilágy-Somlyó“ közelebbi számát sem türhette pár óráig az olvasó asztalon, hanem sietett azt is, mielőtt az egyleti tagok meg is láthatták volna, elemelni. Ha az a hirlap elhordó ur maga eszével föl nem érné, hogy az ilyen eljárás egy kaszinói taghoz legalább is nem illik, hát figyelmeztetjük, hogy az egyleti szolgától vehet magának alapszabályt melynek §-ából kiolvashatja, hogy az olvasó asztalról a lapoknak elvitele nincs megengedve.

— Csokán Lőrinc meghalt. F. hó 11-én egy typikus alakját temették el a városnak, vagy jobban mondva a városházának. A szegény Csokán Lőrinc városszolga volt csak, de megérdemel néhány sor necrologot, mert sokáig hiven és becsületesen szolgálta városát. Csaknem ötven esztendeig viselte a zsinóros kék mundurt és a piros sapkát s a kötelességtudás magasztos erényét bizony magasabb állásu urak is megtanulhatták volna tőle. Ugy halt meg mint egy hős katona, kit a golyó a csataüzdvonalában ér. Utolsó percig szolgálatban állott s mikor egyszer lefeküdt pihenni, örök pihenéssel cserélte fel a küzdelmet és a munkát. A városi pénztárnál volt szolgaképpen alkalmazva s több generatiója a hivatalnokoknak ugy vette át egymástól mint egy öreg, de elválhatlan leltári tárgyát a hivatalszobának. A kutya lelketlen állat, de van egy szép erénye, melyet az emberek csak kisrészben birnak: a hüség. Ezt az erényt a szegény Csokán Lőrinc a maga egészében birta. Ott feküdt mindig a városi pénztár Wertheim szekrénye előtt s az éjszakát ott aludva át csak a testén keresztül lehetett volna jutni a nagy, nehéz; de a régebbi időben bizony gyakran üres portékához. Ha pár krajcár olvasás közben a földre került, a hü szolga a pénztárnok asztalára rakta fel azokat. Egyszer meg a pénztárnok, hogy-hogy nem, nyitva felejtette a Wertheim szekrényt Az öreg szolga a mint ezt észrevette lefeküdt a szekrény elé s más napig nem mozdult az elől egy percre sem, nehogy hiba essék. Már az utóbbi időben csak nehezen vonszolta fáradt porhüvelyét, de azért a nyugalomról hallani sem akart. A város kegyeletből megnagyobbitotta csekély fizetését a hü szolgának. Utolsó kivánsága az volt, hogy abban ruhában temessék el, melyben ötven éven át becsülettel szolgált. Egészen ugy történt. A fáradt szolga most pihen csendesen. Koporsójánál a városi polgármesterrel élén az egész tisztviselői kar ott volt s ott voltak piros sipkás kollegái is. A gör. kath. vikariás szép beszéddel bucsuztatta el a hü szolgát, a ki igazán megérdemelt volna életében egy ezüst keresztet mellére Most már tettek egyet a fejéhez, fából van ugyan, de olyan nyugodtan pihen alatta mint a ki igazán megérdemelte azt 78 esztendei küzdelem után.

— **Meghivás.** A szilágyvármegyei rabsegélyező egylet összes tagjait folyó évi március hó 20-án d. e. 10 órakor Zilahon a kir. törvényszék polgári tanácstermében tartandó évi rendes közgyülésre ezennel összehivom, s az azon való megjelenésre a t. egyleti tagokat hazafiui tisztelettel fölkérem. Tárgyak: 1) Elnöki megnyitó. 2) Titkári jelentés. 3) A számvizsgáló bizottságnak az 1891. évi számadásról szóló jelentése. 4) A folyó évi költség előirányzat megállapitása. 5) Balogh Sándor fogházi oktatónak évi jelentése és kérelme. 6) Inditványok, melyek az alapszabályok 13. §. intézkedése szerint legalább három nappal a közgyülés előtt az elnöknek átadandók; később vagy épen a közgyülés folyama alatt beadott, vagy tett inditványok, ha csak a közgyülés azonnali tárgyalásukat ki nem mondja, a legközelebbi közgyülésre tüzetnek ki. Zilahon, 1892. évi március 7-én. Szeőke Bálint. kir törvszéki elnök, mint a Szilágymegyei rabsegélyző egylet elnöke.

— **Temetés.** Kaáli Nagy Albert temetésén Farcády Mihály krasznai jegyző következő beszédet tartotta a sirnál: „Állj meg végső utadon még egy percre, állj meg s vidd magaddal sirod köré sereglett tiszt. és kartársaid végbucsuját is. A halál mint békeangyal áll lezajlott életed és bezárult koporsód között, s az élet bajaival megvivott küzdelmeid és sok hányattatásaid után e béke angyal szemfedődre mutat. mely az emberi gyarlóságokra — feledés fátyola az életben visszamaradottak szemei előtt. Nekünk kedves valál őszinte nyilt lelkületedért, kedves valál önzetlen baráti érzelmeidért, s kifogyhatatlan vidám kedélyedért, mely csak végső haláltusádban borult el örökre. Te is, mint a nemzet napszámosainak egyik igénytelen tagja viszontagságos életeddel ujjabb bizonyságot adtál amaz egyszerü szavak igazságáról: „vándorlunk e földi téreken.“ És most elbocsátunk, — szeretett kartársunk, a neked megnyilt örök nyugalomban pihend ki negyed századra nyult közszolgálatod fáradalmait, — menj 1848—49. évi honvéd bajtársam, álmodj dicső harcokról, álmodj e haza és népei felvirágzásáról, — menj — engem a végenyészet ösvényén néhány lépéssel megelőzött kartársam a jó közös édes anya utóbb minket is kebelébe fogad. Isten veled! Isten veled!“ Nem volt szem melyből könny ne perdült volna alá midőn e szivből jött végbucsu szavai elhangzottak. E beszéd után a krasznai dalkör énekelte el Egressy örökszépségü dalát „Mért oly borus oly néma“ kezdetü gyászdalt. Ott voltak a temetésen Nagy Domokos főszolgabiró, br. Györffy Pál szolgabiró, a jegyzői kar számos tagja a község és vidék intelligentiája.

— **A postatakarékpénztárakat** a pénzügyi kezelés központjává akarják tenni. E szerint az adót is a postatakarékpénztár utján lehetne fizetni és e takarékpénztár fizetné ki a tisztviselők fizetését is.

— **Megjelent „Első amerikai** szőlőtelep (Kassán) ez évi árjegyzéke.“ Tartalmazza az amerikai szőlőfajoknak, valamint az európai fajoknak név és tulajdonságaik szerinti leirását, mely fajok venyigéi a fentnevezett szőlőtelepről kaphatók. Az árjegyzéket egyszerü levelező lapon való megkeresésre bárkinek bérmentve megküldik.

Irodalom.

— „Kenyér.“ Ily cim alatt fog megjelenni a „Magyar Géniusz“ remek kiállitásu képes lap f. hó 20-án megjelenő száma. E szám emléklapnak van szánva, s az abból befolyó tiszta jövedelem az árvamegyei inségesek javára fog szolgálni. Hevesi József és Karcag Vilmos a „Magyar Géniusz“ szerkesztői nagy arányu mozgalmat inditottak meg a lap érdekében s felszólitották közremüködésre hirneves államférfiainkat, az irodalom és müvészet kitünőségeit, sőt a külföldön élő magyar kitünőségekhez táviratokat küldtek széjjel, hogy az ügy sürgősége folytán dolgozatokat küldjenek. Már eddig is is számos kézirat és rajz érkezett be. A „Magyar Géniusz“ emléklapja szükség képest több iven fog megjelenni, s az ára csak egy forint lesz, a mely összeg a „Kenyér“ illetve a „Magyar Géniusz“ szerkesztőségéhez (Kerepesi-ut 14.) küldendő. Jól teszi a könyörületes közönség, ha a nemes célra való tekintetből a „Kenyér“ emléklapra előfizetőket gyüjt. Különösen a gyöngéd lelkü nő olvasóinkat hivjuk fel erre. A „Magyar Géniusz“ szerkesztősége egy-két szónyi megkeresésre azonnal küld gyüjtőiveket, bárha az idő kimélése szempontjából ki-ki maga szerkeszt pár sornyi gyüjtő iv elé szükséges felhivást. A „Kenyér“-re vonatkozó mindenféle megkeresés a „Magyar Géniusz“ szerkesztőségébe (Budapett, Kerepesi-ut 14.) intézendő.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
BÖLÖNI SÁNDOR.

Nyilttér.*)

Fekete, fehér és szines selymeket méterenként 45 krtól 16 frt 65 krig sima és mintázott mintegy 240 különböző fajta és 2000 különböző szinben szállit, megrendelt egyes öltönyökre, vagy végekben is postabér- és vámmentesen HENNEBERG G. (cs. kir. udvari szállitó) selyemgyára Zürichben. Minták postafordultával küldetnek. Svájcba cimzett levelekre 10 kros bélyeg ragasztandó.

*) Ezen rovat alatt közlöttekért a felelősség a beküldöt illeti Szerk.

HIRDETÉSEK.

KWIZDA JÁNOS FERENC
cs. és k. osztr., magyar és román kir. udv. szállitó, körgyógyszerész
Korneuburg, Bécs mellett.

Évek óta kipróbált, fájdalomenyhitő háziszer **köszvény-, csuz- és idegbántalmaknál.**

Kwizda-féle köszvény-fluid

Sziveskedjék a védőjegyre figyelni s csakis KWIZDA köszvény-fluidjét tessék kérni. Kapható minden gyógyszertárban.

HAUPT-DEPOT:
Kreis-Apotheker Korneuburg bei Wien.

Ára o. é. *1 frt.*

Ára o. é. *1 frt.*

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Hirdetmény.

Néhai Virág Katalin kk. gyermekeinek zoványi ingatlanai 6 köböl feles öszi vetéssel, az 1892. 4 évre, 1896. ápril 24-ig, Zoványon, 1892. március 20-án a község házánál tartandó nyilvános árverés mellett haszonbérba adatnak. Az árverési feltételek alulirottnál Sz.-Somlyón s az árverés napján Zoványon megtekinthetők.

Sz.-Somlyó, 1892. március 2.

Virág László.

---

150 hold legelő kiadó. — Hol? Megmondja a kiadóhivatal

Máriaczelli gyomorcseppek

nagyszerüen hatnak gyomor bajoknál, nélkülözhetetlen és általánosan ismeretes házi és népszer.

A gyomorbetegségek tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, büzös lehelet, fejfájás, savanyu feltörés, hasmenés, gyomorgörcs, feleslegés nyálkaválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs, szédülés.

Hatalmas gyógyszernek bizonyult fejfájásnál, a menyben ez a gyomortól származott, gyomortulterhelésnél ételekkel és italokkal, gilisztáknál, májbajok és hámorrhoidánál.

Emlitett bajoknál a *Máriaczelli gyomorcseppek* évek óta kitünőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyitvány tanusít. Egy kis üveg ára használati utasitással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi tőraktár:

Török József gyógyszertára **Budapest**, Király utcza 12 sz.

A védjegyet és aláirást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly cseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készitő aláirásával (C. Brady) és ezen szavakkal: „Valodiságát bizonyitom“

A Máriaczelli gyomorcseppek valodian kaphatók.

Szilágy-Somlyón: Jozsa Gyula gyógyszertárában. 13—43

A LEGUJABB és LEGOLCSÓBB

POLITIKAI és KÖZGAZDASÁGI NAPILAP

a

MAGYAR UJSÁG.

Laptulajdonos:

Dr. FENYVESSY FERENC orsz. képviselő.

Előfizetési árak: Egész évre . 12 frt. Félévre . . . 6 frt. Negyedévre . 3 frt.

A *„Magyar Ujság“* kiadóhivatala egész éves és féléves előfizetőinek azt az állandó kedvezményt nyujtja, hogy a „Magyar Ujság“

VALAMENYI SORSJEGYEIRE,

melyek Magyarország és Ausztria összes törvényesen engedélyezett sorsjegyeinek két csoportjából állanak

és a Magyar Leszámitoló és Pénzváltóbanknál letétbe helyeztettek, játszanak és évenként és csoportonkint 65, tehát 130 húzásban részesülnek és csoportonkint $3^1/_2$, tehát összesen

7 millió nyereményre játszanak.

A felosztás ugy történik, hogy a „Magyar Ujság“ mindazon esetben, melyben valamelyik sorsjegye kihuzatik, a nyereményösszeg felét előfizetőinek engedi at, oly formán, hogy egyik budapesti kir. közjegyző előtt egész éves előfizetői sorából 30, s féléves előfizetőiből 20 sorsoltatik ki. Ezen 50 előfizető között osztatik szét az egész nyeremény fele.

Mutatványszámokat kivánatra ingyen küld a

„Magyar Ujság“ kiadóhivatala

3—4 Budapest, IV. ker. Granátos-utca l. sz.

A legjobb és legbiztosabb szer az üde és fehér arc elérésére és ápolására a BULART J. gyógyszerész

„Milic-arcpomádéja“

mely meglepően rövid idő alatt eltávolit pörsenést, bőratkát, arcvörösséget, májfoltot, ugymint az arcbőr minden tisztátalanságát. Ártalmatlanságért kezeskedve Egy tégely használati utasitással együtt 50 kr., 1 drb. Milic-szappan 35 kr. — Kapható Bulart J. gyógyszerésznél Eszék-vár. Budapesten Molnár és Moser-nél koronaherceg-utca 9 szám és Katz B.-nél nagymező-utca. 2—5

Kapható Szilágy-Somlyón: **Grünbaum Szeréna** urnönél.

MEGHIVÁS:

A „Krasznamegyei takarékpénztár-egyesület Szilágy-Somlyón“

1892. március hó 20-án d. e. 10 órakor

Szilágy-Somlyón, saját üzlethelyiségében tartandó

RENDES KÖZGYÜLÉSÉRE

a tisztelt részvényesek ezennel tisztelettel meghivatnak.

Az igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság jelentése a lefolyt 1891-iki üzleti évről,
2. A felügyelő bizottság jelentése a számadások és mérleg megvizsgálásáról.
3. A mérleg, nyereség és veszteség-számla felterjesztése.
4. A nyeremény felosztása, az igazgatóság és felügyelő bizottságnak a felmentvény megadása.
5. Az igazgatóság jelentése az alaptőkének 60,000 frtról 100,000 frtra való felemelése és ezzel kapcsolatosan az alapszabályok megváltoztatása iránt.
6. Az 1892. évi költségvetés. 2—2

Első magyar gazdasági gépgyár

részvény-társulat

Budapesten, Gyártelep: külső váci-ut 7. szám.

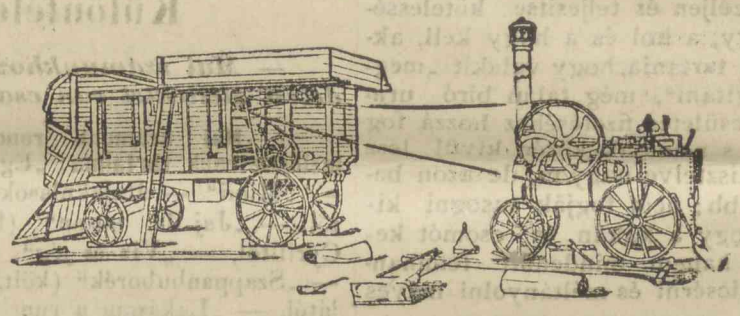

Ajánl hazai gyártmányu

gőzcséplő készleteket

valamint mindennemü

GAZDASÁGI GÉPEKET

és talajmivelő eszközöket, különösen ugy könnyü, mint kötött talajhoz alkalmas legujabb rendszerü

sorvetőgépeket.

Árjegyzékek kivánatra készséggel küldetnek. 1—10

Melyik lapra fizessünk elő?

Gazdag tartalmánál, nagy terjedelménél fogva a legolcsóbb magyar lap az

„EGYETÉRTÉS“,

a mely az uj évvel immár 26-ik évfolyamába lépett. Ez a magyar olvasóközönség legtekintélyesebb lapja. Hiteles forrásokból származó értesüléseinek gyorsasága, alapossága és sokasága, rovatainak változatossága, kitünősége, a különböző olvasmányok gazdag tárháza tették népszerüvé. Az országgyülési tárgyalásokról a legrészletesebb, tárgyilagos hü tudósitást egyedül az „Egyetértés“ közöl. Bármely párthoz tartozzék is a képviselő, beszéde az „Egyetértés“-ben a legterjedelmesebben közöltetik. Ez az óriási terjedelmü lap egyszerre két homlokegyenest ellenkező irodalmi célt szolgál, mert naponkint megtalálja benne a család, a hölgyvilág a maga szépirodalmi olvasmányát a világirodalom legkitünőbb iróinak legujabb regényeiben, talál benne tárcacikkeket legjobb iróinktól, divattudósitást Párisból, stb., ugy hogy nincs szépirodalmi lap, mely az „Egyetértés“-nek e rovatával a versenyt kiállhatná.

S ezzel szemben ott van az „Egyetértés“-nek oldalakra terjedő politikai és közgazdasági része, mely megbizhatóság, komolyság és jólértesültség tekintetében utólérhetetlennek van elismerve a magyar sajtóban, Egyik legfőbb érdeme az „Egyetértés“-nek, hogy az események ösmertetése körül soha semminemü tekintetektől nem hagyta magát befolyásolni s mint *teljesen független lap* fölötte áll minden pártérdeknek és csak az igazságot szolgája. Az egész sajtóban legnagyobb terjedelmü országgyülési tudósitásainak is mindenkor a párttekintetekben felülemelkedő részrehajlatlanság szerezte meg a közelismerést, mely abban nyilvánul, hogy az „Egyetértés“ olvasói között minden pártból találunk hiveket.

Az „Egyetértés“ gazdasági rovata elismert régi tekintélynek örvend. A magyar kereskedő s gazdaközönség, az iparos és vállalkozó nem szorul többé idegen nyelvü lapra, mert az „Egyetértés“ kereskedelmi s tőzsdei tudósitásainak bőségével a többi lapok már föl sem veszik a versenyt. A kereskedő, az iparos s a mezőgazda két évtized óta tudja már, hogy az „Egyetértés“-ben megtalálja mindazt, a mire szüksége van s e miattt az „Egyetértés“ ma már nélkülözhetlenné vált, mint a hazai kereskedelmi-, ipar- és mezőgazdasági forgalom magyar nyelvü vezérlapja. Üzleti dolgokban az „Egyetértés“ a legjobban informált lap Magyarországon.

A rendes rovatban s a fölmerülő eseményekről legnagyobb terjedelemben közlött bő tudósitásokon kivül végre csak az „Egyetértés“ 3 speciális rovatát emlitjük meg, melyek országos hirre tettek szert. Ezek: az Irodalom, a Tanügy és a Mezőgazdaság, melyek mindegyike egy-egy szaklapot képes pótolni. A ki olvasni valót keres és a *világ folyásáról gyorsan és hitelesen akar értesülni*, fizessen elő az

„EGYETÉRTÉS“-re,

melynek előfizetesi ára egy hóra *1* frt *80* kr, negyedévre *5* frt s egy évre *20* frt. Az előfizetési pénzek az „Egyetértés“ kiadóhivatalába küldendők. Mutatványszámokat a kiadóhivatal kivánatra ingyen és bérmentve küld. 11—52

Az „Egyetértés“ felelős szerkesztője és kiadótulajdonosa: **Csávolszky Lajos.**

Az „Egyetértés“ kiadóhivatala: **Dalszinház-utca I. szám.** (Az operaházzal szemben.)

Magyar általános kőszén bánya részvénytársulat.

Ajánlja a t. malom-, szeszgyár- és cséplőgéptulajdonos uraknak, valamint szobafütésre legjobb minőségü

CZENTERI ÉS KIRÁLDI

VEGYES, AKNA- és DARABOS

SZÉNÉT

egész kocsirakományokban minden állomásra szállitva.

Megrendelések intézendők

a magyar általános kőszénbánya részvénytársulathoz

6—10 Budapest, V., váci-körut 46.

Bölöni Sándor könyvnyomdája Szilágy-Somlyón. 1892.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.